

EKONOMIA

Arazoa konpontzeko asmorik gabeko Lan Eskaintza Publikoak

AINHOA ETXAIDE
AMORRORTU

Eusko Jaurlaritzak iragarri ditu irakaskuntzako eta osakidetzako Lan Eskaintza Publikoaren azterketa berriak. Txalotzeko albistea behar luke, baina ezin horrela ulertu. Urrunetik datorren lan gatazka iraunkortuko du, eta enpleguan dauden arazoak konpontzeko beharrezkoa den negoziazioaren bidea berreskuratzea are zailago egingo du.

Europar beste inon ez bezalako behin behinekotasun mailak daude EAEko zerbitzu eta administrazio publikoetan, eta Jaurlaritzak badaki ez dagoela hori konpontzerik noiz behinka oposaketak antolatuz. Badaki zerbitzu publikoetako enpleguaren egoeraz hitz egingo badugu, egonkortasunaz ez ezik, kopuruez, lan zamaz, lanaren antolaketaz eta langileen belarinaldi aldaketaz hitz egin behar duela. Eta auzia bere osotasunean hartuko badugu, Jaurlaritzak onartu behar du behartuta dagoela aurrekontu publikoen kontura azpikontraten bidez egoera guztiz prekarioan dauden langile eta zerbitzuek hitz egitera.

Lan Eskaintza Publikoak behar direla zalantzarik ez du inork. Baina izan daitezela arazoa konpontzeko helburuaren neurrikoak, eta zerbitzu publikoak sendotzeko eta zabaltzeko erabaki politikoaren ondorioz. Eta izan daitezela adostuak, hauek, berriro ere aldebakarrez erabaki dituelako. Patronal publikoak enplegua horrela kudeatzen badu, zer exijituko dio Jaurlaritzak patronal pribatuari? Borrokan jarraitzen dute adineko egoitzetako, etxez etxeko zerbitzuetako edota egoitza publikoetan garbiketara lan egiten duten langileek, emakumeak gehien gehienak. Eta Jaurlaritza, beste instituzioekin batera, isilik. Horrela ez dago arazoa konpontzerik. ●

ANALISIA

Le Penen itzalaren zabalpenaz

JENOFA BERHOKOIRIGOIN

T tipi-ttipia nintzenean Le Penek bi boto biltzen zituen ene sorterrian. Hauteskunde oro bi boto, eta bistan da, ehun bat biztanleko -75 bat hautesle- herria izanik, bagenekien zein etxetakoak ziren. Hauteskundeak jin hauteskundeak joan, 2002an ere bi zituen, lehen aldizko eskuin muturra Frantziako lehendakariatzako bigarren itzulian kokatu zenean. Aurten, 26 boto bildu ditu eta zenbaki hori ezin ulertuan nabil, hausnarrean. Ez dago zehaztu beharrik eskuin muturraren lur emankorrak -immigrazioa, segurtasun eza, delinkuentzia- ez dituela ezagutzen Baxearreko herria ttipiak. Le Penek bere alde baliatzen duen ezinegon sozial eta ekonomikoak ere ez du sekulako saltoa egin mendi arte horretan. Lehen ez bezala, Frantziatik etorritako jende berria bada eta agian haiekin ekarri dute boto lepenista. Hori diot batek axolarik gabe auzoari kontatu diolako Le Pen bozkatzeko duela, inolako zuhurtasunik gabe anekdota bat ere gehituz: datorren herriko auzapezak auzo duten Alemaniatik skinhead nazi batzuk ekarrarazi zituela futbol-zelaian instalaturiko ijito batzuk bortizki kanporatzeko. Baina 26 horietan jatorriz herrikoak dira gehienak. Ez dut uste guztiek boto arrazistaren hautua egin dutenik -eta tronpatzen banaiz, gaizki gara-. Hori diot, kalkulu elektoralista bati segi aldi honetan Le Pen ez delako batere mezu xenofoboan zentratu.

55.879 boto ukan ditu Ipar Euskal Herriko Le Penek bigarren itzulian -2002an baino 37.301 gehiago-. Parean, erantzun antifaxistak indarra galdu du, 2002ko eta 2022ko bi itzulien artean Baionan bere aurka egindako manifestazioak konparatuz argi gelditzen da. Erantzun antifaxista berraktibatze behar gorria dago -demagun, ene herrira etorritako horrek bere anekdota kontatzeko beldurra edota lotsa ukan behar lukeelako-. Aktibatu, behar den aldi oro. Baina nago, antifaxismoaren barne sartu behar dugula parekoarekin solastatzeko ariketa, pedagogia antifaxista egiteko denbora. Le Penek berak isiltzen duena eta mainstream komunikabideek gordetzen digutena azaleratzeko beharra ere badago: jende horrek jakin behar du eskuin muturraren "aldaketaren" alde bozkatzeko -Le Penen mezu nagusia- aldaketa arrazista bat duela hautatzen eta nahi edo ez faxista bati diola botoa ematen. Ariketa ez da erraza, baina pazientzia handiz ondoko bost urteetan egin beharrezkoa dugu. ●